

(Kort bemærkning).

Svend Heiselberg (V):

Vi behøver selvfølgelig ikke at gå op og bekræfte, at hr. Arne Melchior talte sandt; det er der vel ingen der har betvivlet at hr. Arne Melchior kunne finde på ikke at gøre, så derfor har vi selvfølgelig undladt det.

Men jeg vil da gerne sige, at når hr. Arne Melchior henviser til eksperterne, som ministeren burde have lyttet til, så var det måske det, ministeren gjorde et stykke tid, for eksperterne har rent faktisk sagt, at den storm, man havde sidst, ikke kunne sammenlignes med den storm, som man havde i 1985. Det var årsagen til, at der ikke blev truffet en politisk beslutning.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Trafikudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

3) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 64:

Forslag til folketingsbeslutning om erstatning ved kondemnering af ejer- og andelsboliger.

Af Holger K. Nielsen (SF) og Kirsten Jacobsen (FP).

(Fremsat 23/2 90).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Boligministeren (Agnete Laustsen):

SF og Fremskridtspartiet opfordrer med dette forslag regeringen til at fremsætte forslag om ændring af byfornyelsesloven, således at det pålægges kommunerne at yde erstatning i tilfælde af kondemnering af ejerboliger og andelsboliger.

Som jeg tidligere har givet udtryk for over for Folketingets Boligudvalg, er jeg opmærksom på, at kondemnering kan få betydelige, først og fremmest økonomiske, konsekvenser for ejeren. Af samme grund foreslog regeringen en ændring af byfornyelsesloven, som blev gennemført i foråret 1989, hvorefter kondemneringsfristen kan forlænges i op til 15 år. Virkningen af en sådan fristforlængelse er bl.a., at de lån, der er optaget i ejendommen, er udamortiserede eller i det mindste nedbragt så meget, at formuetabet for ejeren vil være overkomeligt.

Jeg er imidlertid principielt enig med forslagsstillerne i, at denne ændring kun delvis afhjælper problemet, og at det desuden for ejerbolig- og andelsboligindehaveres vedkommende kan være rimeligt at yde en godtgørelse for den værdiforringelse, som kommunens beslutning om kondemnering kan påføre dem. Regeringen er derfor indstillet på, at der tilvejebringes den fornødne hjemmel til at yde en sådan godtgørelse.

En vedtagelse af SF's og Fremskridtspartiets forslag, som vi har til behandling her i dag, vil dog afstedkomme en række problemer. Lad mig f.eks. nævne afgrænsningen i tidsmæssig henseende – er det nu også rimeligt som foreslået at gøre det til et afgørende kriterium for godtgørelse, om boligen er erhvervet før eller efter den 1. januar 1990? Også erstatningsfastsættelsen og dens udbetaling – skal der f.eks. ikke også tages hensyn til, om den kondemnerede bolig eventuelt kan afhændes til anden anvendelse, erhvervsvirksomhed eller lager eksempelvis?

Disse afgrænsningsproblemer og andre spørgsmål af teknisk karakter synes jeg vi må overveje og afklare, inden vi fra regeringens side tager initiativ til at ændre lovgivningen på dette område.

Jeg vil på baggrund af sådanne overvejelser snarest muligt – og det vil sige til efteråret – fremsætte forslag til ændring af byfornyelsesloven med det formål at gøre det muligt efter nærmere fastlagte retningslinjer at yde godtgørelse til ejere af ejer- eller andelsboliger, som får deres ejendom kondemneret.

Lissa Mathiasen (S):

Socialdemokratiet kan være meget enig med forslagsstillerne i, at der består mange uløste

[Lissa Mathiasen]

problemer i forbindelse med vores kondemneringsbestemmelser – problemer, som vi synes bør løses. Men netop på den baggrund undrer det os, at SF og Fremskridtspartiet ikke har gjort et seriøst forsøg på at tage fat om problemerne. Hvorfor har man valgt at bruge en hovsalsløsning? Hvorfor kun vælge den populistiske model frem for at gøre arbejdet grundigt og sikre, at vi én gang for alle får skabt nogle holdbare løsninger, så problemet er væk, også én gang for alle?

Umiddelbart ser det ud for os, som om forslagsstillerne har formået at placere sig godt og grundigt mellem to stole, hvor man i hvert fald skaber masser af nye problemer. Lad mig bare nævne et par stykker af dem:

Det siges bl.a. i forslaget, at der kun kan gives erstatning, såfremt boligen er erhvervet før januar 1990, helt klart for at undgå u hensigtsmæssige konsekvenser. Jamen det betyder jo blot, at der så kan kondemneres efter næste salg, og det vil altså sige, at man rent faktisk stavnsbinder de nuværende beboere til den pågældende ejendom. Der er i hvert fald én ting, der er sikkert, og det er, at karrusellen kører videre efter 1990, hvis det ikke bliver rettet op.

Det siges også, at man kan udbetale erstatning ved udløbet af en frist for benyttelse. Har man egentlig overvejet, hvordan det beløb vil se ud, hvis der er gået en relativt lang årrække med inflation m.v.? Så er der faktisk ikke særlig mange penge tilbage.

Mon ikke det ville være klogere at gøre dette arbejde lidt grundigere, så vi er sikre på, at vi får løst problemerne i stedet for at skabe nye.

Jeg synes, det er væsentligt at sige, at udgangspunktet for overhovedet at kunne kondemnere en ejendom må være en sundhedsvinkel, og derfor kan der i dag på en lang række punkter sættes spørgsmålstegn ved det rimelige i den måde, hvorpå vi i dag anvender vores kondemneringsbestemmelser. Er det rimeligt at fastsætte en længerevarende frist for benyttelse af en bolig? Vil det sikre de sundhedsmæssige aspekter, f.eks. i forhold til børnene? Er det overhovedet rimeligt, at visse kælderlejligheder alene erklæres kondemnabile på grund af lys- og/eller indkigningsproblemer? Er det rimeligt, at kommunen kan hæve et forlov 10–15 cm og derefter erklære en bolig kondemnabel? Jeg synes, der i den grad er behov for at have lidt mere sund fornuft med inde i billedet og tage det i betragtning.

Der er også meget, der tyder på, at registreringen af vores boligstandard i kommunerne kunne gøres langt bedre. Alt peger på, at det mange gange er tilfældigheder, der afgør, om en bolig bliver kondemneret eller ej.

Jeg synes også, vi skal kigge lidt på mulighederne for eventuelt at omdanne nogle af disse boliger til andet formål. Det, der er udgangspunktet for os, er, hvordan vi bedst muligt kan tilgodese den enkelte beboers tarv. Hvis man føler, det er en urimelig kondemnering, der er blevet trukket ned over hovedet på én, tror jeg ikke, man føler, det bliver stort mere rimeligt af, at man får en erstatning. Jeg synes, vi skal se på disse problemer og derefter overveje, hvordan vi kan tilgodese beboernes tarv bedst.

Jeg er ikke et øjeblik i tvivl om, at der både fra SF's og Fremskridtspartiets side har været et positivt udgangspunkt for det, man har foreslået, men jeg synes, det er væsentligt, at vi får kulegravet spørgsmålet for at se, om de kondemneringer, vi foretager, er rimelige.

Jeg er glad ved, at ministeren har givet tilsagn om, at man vil se på spørgsmålet. Men det har man jo givet tilsagn om tidligere, og derfor kan jeg sige, at vi fra Socialdemokratiets side meget klart vil følge denne sag, idet vi synes, det er afgørende væsentligt, at boligministeren ikke også denne gang blot lægger det til side og siger: Der er mange uløste problemer, som vi ikke rigtig kan få styr på.

Derfor skal vi i hvert fald opfordre til, at vi ved indgangen til næste samling har et forslag liggende på bordet, så vi kan få løst dette problem.

Lizzie Lichtenberg (KF):

Det er ganske uacceptabelt, at det offentlige næsten kan ekspropriere en ejerlejlighed uden at betale erstatning. Det er den opfattelse, Det Konservative Folkeparti og jeg selv har.

Dette her beslutningsforslag er jo ganske givet, selv om det ikke direkte nævnes, opstået på grundlag af en konkret sag, og vi kan jo netop i dagspressen i dag se, at der er faldet dom i boligretten om den pågældende sag, og vi er enige om, det skal rettes.

Men det, vi nu skal se på, er, hvilke værktøjer man kan bruge, hvordan vi skal rette sådanne forhold, som kunne være en krænkelse af ejendomsretten. Hvad det angår, tror jeg ikke, det foreliggende beslutningsforslag er tilstrækkelig

[Lizzie Lichtenberg]

fyldestgørende. Man nævner i punkt 1, der vedrører erstatningen, at den skal svare til boligens værdi ifølge seneste årsvurdering før kondemneringsbeslutningen.

Men jeg tror, at man, når man vil holde den pågældende ejer skadefri, bliver nødt til også at se på, hvilke alternative anvendelser der kan blive af den kondemnerede ejendom. Det kunne jo være, der var forbud mod benyttelse til bolig, men at det kunne komme på tale, at man kunne udleje til erhvervsformål. Hvad bliver det tabtes værdi så? Det kan være, kondemneringen er mere indgribende, således at det kondemnerede hverken må benyttes til bolig eller til ophold, men måske kunne udnyttes til lager. Hvad bliver så det tabtes værdi?

Vi er altså enige om, at problemet skal løses, men jeg tror, at vi, når vi vil gøre det mere almenlydigt, skal passe på ikke at falde i den grav, vi så ofte falder i, nemlig at vi tror, at det, der er godt for den enkelte sag, også kan bruges i det store, brede spektrum. I den forbindelse tror jeg, det netop er værdien efter kondemneringen, vi skal se på. Vi skal kulegrave det, som den socialdemokratiske ordfører også var inde på. Jeg tror, det betyder overordentlig meget at se på, hvorfor kommunen har kondemneret ejendommen, og ikke mindst grundlaget for kondemneringer. For det kan jo godt være, at den nuværende formulering ikke er så velegnet over for de områder, vi taler om. Jeg tror, vi skal se på, hvad tilstanden var, da den pågældende ejendom dels blev udstykket til ejerlejligheder, dels i sidste omgang blev solgt. Hvor man i det konkrete tilfælde kan sige, at der ikke lå nogen plan om, at den skulle kondemneres, har man handlet i god tro. Vi må se på, hvordan tilstanden er ved den lejlighed. Om den er forringet, om man har misligholdt det, eller om der simpelt hen er tale om en god bolig, som måske mangler lys eller andet, som fru Lissa Mathiasen var inde på. Jeg tror, at der skal et meget grundigt, men ikke for langvarigt arbejde til det.

Derfor er mit ønske til det lovforslag, jeg hilser velkommen at ministeren har bebudet hun fremsætter, at man skal afbøde de økonomiske konsekvenser af kondemnering af lejligheder, der bebos af ejeren eller andelshaveren, for nu har man det med også ved, at der gives disse personer godtgørelse for den eventuelle værdiforringelse, som indtræder for lejligheden ved meddelelse af kondemneringsbeslutningen.

Endelig mener jeg også, det skal være en betingelse for godtgørelsen, at hovedårsagen til kondemneringen ikke er ejerens eller andelshaverens grove misligholdelse af lejligheden. Men da det netop er yderfløjene i dansk politik – i hvert fald af de partier, der er repræsenteret i Folketinget – nemlig SF og Fremskridtspartiet, der har fremsat dette beslutningsforslag, ser jeg hen til, at Folketinget kan løse disse problemer meget bredt, for vi fra midten og på højrefløjen vil også meget gerne være med.

Mejdahl (V):

Selv om det er en spændende alliance, der med dette beslutningsforslag er indgået mellem SF og Fremskridtspartiet, skal jeg ikke dvæle ved den.

Derimod vil jeg udtrykke en positiv holdning til intentionerne i beslutningsforslaget. Der er på det seneste hørt eksempler på kondemneringsbeslutninger, hvor folk har købt bolig i god tro og efter relativt kort ejertid får påbud om at flytte ud inden en vis frist uden erstatning. Det mener vi i Venstre ikke er rimeligt.

Jeg erkender, at der er nogle afgrænsningsproblemer, og dem ønsker vi afklaret, inden vi eventuelt skrider til lovgivning på området. Loven er jo for øvrigt ændret på dette område for mindre end et år siden, men åbenbart ikke tilstrækkeligt til at imødegå den situation, som har udløst beslutningsforslaget.

Når jeg ser på substansen i beslutningsforslaget, må jeg på Venstres vegne melde fra. Vi finder det ikke givet, at en eventuel erstatning skal svare til ejendommens værdi ved den seneste årsvurdering. Vi vil hellere vurdere tabets størrelse og så udmåle en eventuel erstatning ud fra det. Hvis ejendommen kan benyttes til erhverv eller til lager, skal erstatningen ikke kun udmåles ud fra årsvurderingen.

Med boligministerens tilsagn om til efteråret at fremsætte et lovforslag, som skal tage højde for de utilsigtede økonomiske virkninger for ejerne ved kondemnering af boliger, in mente vil jeg ikke være med til at opfordre regeringen til at fremsætte lovforslag efter beslutningsforslagets retningslinjer. I Venstre mener vi ikke, det er nødvendigt at vedtage et beslutningsforslag, for tidshorisonten for en eventuel lovændring vil jo være den samme.

Kirsten Jacobsen (FP):

Det forslag, som jeg er medforslagsstiller til, og som vi behandler her, er udtryk for et helt reelt problem for de personer, det drejer sig om. Det tror jeg alle er enige i.

Vi skal også huske på, at de, som i sin tid har købt disse lejligheder, fortrinsvis er unge mennesker med forholdsvis lave indkomster. De har købt disse lejligheder, fordi de ønskede at eje deres egen bolig, og så havde de ikke råd til andet. Så kommer de altså ud for, at en kommunal beslutning lige pludselig gør den økonomiske disposition, de har foretaget sig i god tro og i overensstemmelse med gældende lov, totalt værdiløs.

Når der foreligger et sådant helt reelt problem, som alle egentlig er enige i, kan det jo undre nogle – og det undrer i hvert fald mig – at der skal noget så utraditionelt til som et samarbejde imellem hr. Holger K. Nielsen og mig. For det er jo ikke sådan, at man ikke har prøvet på at løse dette problem i stilhed og ladet ministeren, regeringen eller hvem som helst få æren, det er bare ikke lykkedes. I det svarbilag fra boligministeren, jeg står med her, som er dateret så sent som den 25. januar 1990, slutter ministeren med at sige, at fordi man har lavet fristforlængelsen, som man i øvrigt erkender ikke er ret meget værd, er boligministeren altså den 25. januar i år ikke indstillet på at foretage sig noget i øvrigt.

Når boligministeren så opdager, at hverken SF eller Fremskridtspartiet er til at komme uden om – vi kan også godt selv – så finder man ud af, at man nok alligevel er nødt til at gøre noget, fordi det ellers vil se alt for dårligt ud, og så springer man på vognen. Men for at vi da ikke også skal få æren af det, fortæller man os samtidig, at dette forslag rummer nogle tekniske problemer osv., og derfor må ministeren lave et nyt forslag.

Hele det dér omsvøbsdepartement er totalt og aldeles overflødig. Og hvis det var første gang, jeg her i Folketinget var blevet præsenteret for det, kunne jeg have ladet det passere og tænke: Det sker nok ikke en anden gang. Men jeg husker ganske tydeligt, hvordan man i sagen med Blidahpark og byttelejlighederne også skulle igennem en domsafgørelse, før man kunne få partierne her i salen til at behandle et reelt problem, alle i øvrigt var enige om eksisterede.

Det er en uanstændighed over for de mennesker, det rammer. Det er ganske vist ikke ret mange personer, der er ramt af denne problematik, men man skal gøre sig klart, at de er i en fuldstændig håbløs situation, og at der ikke er hjælp at hente for dem nogen steder. Det mindste, Folketinget kan gøre, når man lader kommunerne træffe sådanne dispositioner, som kondemnering er, er at give de pågældende en erstatning. Om den skal udregnes efter det ene eller det andet princip, kan vi tale om i udvalget.

Jeg vil gerne sige til fru Lissa Mathiasen, der synes, at dette er en populistisk løsning, og at man sidder mellem to stole, at det jo kunne skyldes, at også boligministre fra fru Lissa Mathiasens parti har oversiddet dette problem, så at det i realiteten bare er en dårlig undskyldning.

Men jeg vil medvirke til enhver saglig løsning af problemet. Det, det handler om, er, at Folketinget tager sig sammen og giver de pågældende mennesker en anstændig behandling så hurtigt som muligt, således at vi ikke skal opleve, at de både skal gennemgå skilsmisser og mange andre ting, fordi økonomiske problemer gør deres tilværelse så uoverskuelig. Det er simpelt hen uanstændigt.

Jeg håber altså på, at dette forslag, om det så skal ændres på den ene eller den anden måde, alligevel må kunne blive vedtaget her inden sommerferien, således at disse mennesker ved, hvad de har at rette sig efter. Det er det mindste, man kan gøre for dem.

Endelig vil jeg sige til ordførerne for regeringspartierne, der jo skulle finde noget at hæn-ge sig i, at det er fuldstændig ligegyldigt, hvad tilstanden på de pågældende ejendomme har været, både da de blev udstykket, og da de blev solgt – undskyld, jeg skal nok blive færdig nu, hr. formand. Det, det handler om, er, at det, man gjorde, var lovligt, dengang man gjorde det, og det er det, der gør, at de har krav på erstatning.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Nu ved fru Kirsten Jacobsen lige så godt som vi andre, at de sager, der er oppe her, typisk er af nyere karakter.

Jeg skal beklage – jeg skal i den grad beklage – at der siden 1982 ikke har været socialdemo-

[Lissa Mathiasen]

kratiske boligministre, men det er jo nok en lidt anden problemstilling, som jeg ikke kan forestille mig skal løses i relation til denne sag, og derfor er det vel begrænset, hvad man kan klandre Socialdemokratiet for i relation til ministerposterne, eftersom der ikke har siddet nogen socialdemokratisk boligminister siden 1982.

Jeg synes, problemet skal løses – og det har jeg givet udtryk for – men jeg har svært ved at se, at det nødvendigvis er den bedste løsning for de personer at få en erstatning, for jeg tror faktisk, de føler, det er så utrolig urimeligt, at de overhovedet er udsat for, at kondemneringsbestemmelsen er trukket ned over hovedet på dem, hvis ikke deres lejlighed falder ind under de snævre kategorier, der hedder sundhedsfarlig eller brandfarlig.

Det er på den baggrund, jeg synes, der er væsentlig grund til at sige: Lad os se på, hvordan vi anvender vores kondemneringsbestemmelser.

Jeg tror faktisk, at disse beboere hellere havde set, at de havde fået lov til at blive boende, hvis ikke deres lejligheder er sundhedsfarlige. Og det er dér, jeg synes vi skulle prøve at tage fat fra starten af.

(Kort bemærkning).

Holger K. Nielsen (SF):

Allerede under fru Lissa Mathiasens første indlæg blev jeg slået med en ret stor undren både over den tone, der var i indlægget, og over flere af fru Lissa Mathiasens bemærkninger. Og det bliver så gentaget her, hvor fru Lissa Mathiasen vil have os til at se på, hvordan man kondemnerer rundt omkring.

Jamen det er da kommunerne, der bestemmer det. Er det nu blevet socialdemokratisk boligpolitik, at det er Folketinget, der skal bestemme, hvordan man kondemnerer, og hvilke boliger der skal kondemneres? Det kan da aldrig være Folketingets opgave. Problemet er, at det er en kommunal opgave. Det mener vi også at det fortsat skal være, fordi det er kommunerne, som bedst kan vurdere disse spørgsmål.

Problemet er så, at visse kommuner – i hvert fald én kommune – har en fuldstændig usaglig politik på dette område, men det kan vi da ikke ændre herindefra, medmindre man gør kondemneringsafgørelserne til statslige afgørelser, og det skal vi ikke.

Det er derfor, at det, vi fra Folketingets side kan gøre, er at tage fat på erstatningsproblematikken, og derfor er vores forslag så vigtigt.

Jørgen Estrup (RV):

Det hænder en gang imellem, at man bliver præsenteret for offentlige myndigheders afgørelser og må konstatere, at der kun er ét ord, der passer på dem, nemlig forargeligt. Det er det eneste ord, jeg kan finde om de sager, som vi her har til behandling med beslutningsforslaget, og derfor vil jeg med det samme sige, at jeg synes, det er ganske udmærket, at vi får sagen frem i Folketinget.

Vi er flere, der har været engageret et stykke tid med at finde løsninger på dette problem, og jeg synes i hvert fald ikke, der skal lyde utak til de to partier, som har rejst sagen. At jeg så også kan finde indvendinger mod det, man peger på i forslaget, er sådan set underordnet.

Jeg vil gerne sige, at den fremfærd, som jo specielt har været konstateret i Københavns Kommune, hvor man, uanset at kælderlejligheder lovligt har været udstykket, oprettet og solgt som ejerlejligheder, kort tid efter kondemnerer dem uden erstatning, er totalt uacceptabel. Og jeg kan ikke lade være med at sætte spørgsmålstegn ved, hvad det er for hensyn, Boligkommissionen i København har forfulgt, og den mistanke kan ikke undgå at foresvæve én, at det er uvedkommende hensyn, altså det, der i juridisk sprog kaldes »magtfordrejning«.

Derfor synes jeg, det er vigtigt, at vi får set på sagen, og at vi også får slået fast, at der skal være en egentlig sundhedsfare eller brandfare som årsag til kondemnering. Men hvis der er grund til og behov for kondemnering, må der altså under alle omstændigheder også tages et hensyn til dem, der kommer uforskyldt i klemme.

Derfor synes jeg, det er tilfredsstillende, at boligministeren her har givet tilsagn om, at der vil komme et regeringsinitiativ, for det er jo det, der er brug for. Forslagsstillerne kan selvfølgelig have et ønske om, at beslutningsforslaget vedtages, men det ændrer jo ikke ved, at vi først kan få en lovændring igennem fra efteråret, og det er det, det drejer sig om.

Jeg synes, der er nogle problemer i den måde, man har formuleret beslutningsforslaget på, både i relation til tidsgrænser og også status for andelsboligerne – hvem er det egentlig, der skulle have en sådan erstatning i andelsboliger-

[Jørgen Estrup]

ne? Er det foreningen, eller er det den pågældende andelsbolighaver? – men det er mindre ting. Det overordnede problem er, at det ikke som følge af denne sag kan være rimeligt, at vi fremover har erstatning i alle kondemnerings-tilfælde. Det er en uoverskuelig konsekvens, og derfor gælder det om, at vi får inddæmmede problemstillingen til det, den egentlig vedrører.

Når fru Kirsten Jacobsen tidligere påberåbte sig, at man fra Fremskridtspartiets side havde været i stand til at fremprovokere løsninger på problemer, som regeringen ikke ville tage op, vil jeg gerne minde om Blidahparksagen, hvor Fremskridtspartiet havde så megen hast, at man glemte at vente på en højesteretskendelse, som satte tingene på plads. Det havde måske hjulpet os alle sammen noget, hvis man havde ventet dér i stedet for.

Men jeg synes, at det, denne sag drejer sig om, er at få løst et problem, hvor nogle ejere af lejligheder uforskyldt er kommet i klemme, og det vil jeg gerne på Det Radikale Venstres vegne give fuldt tilsagn om at vi vil medvirke til.

(Kort bemærkning).

Kirsten Jacobsen (FP):

Jeg vil spørge hr. Jørgen Estrup, om han har indtaget den holdning, at dansk boliglovgivning nu nødvendigvis skal blive ved med at være så uklar, at man er nødt til at bygge på Højesterets afgørelser for at vide, hvad det er, Folketinget har vedtaget.

(Kort bemærkning).

Jørgen Estrup (RV):

Jeg kunne jo lige så godt spørge fru Kirsten Jacobsen, om hun synes, man skal forhindre Højesteret i at udtale sig.

Det, som sagen drejer sig om, er selvfølgelig, at landsretten åbenbart ikke ønskede at tage hensyn til, hvad der var Folketingets mening med loven, og derfor gennemførte Folketinget en ændring, som efter min mening ikke var hensigtsmæssig.

Søren Bastholm (CD):

Da CD's ordfører i denne sag ikke kan være til stede, skal jeg på vegne af CD fremføre følgende:

Hensigten med dette beslutningsforslag er ifølge forslagsstillerne at rette op på en række

utilsigtede virkninger af kondemneringsbestemmelserne i lov om byfornyelse og boligforbedring. At kondemnere er et alvorligt spørgsmål. Det går kort og godt ud på, at ejere, som har erhvervet sig en lejlighed – og her tænker jeg på en typisk kælderlejlighed – pludselig får besked på fra kommunalbestyrelsen, at de inden for en vis tidsfrist ikke kan bebo deres lejlighed længere. Disse mennesker får ingen erstatning. Den forklaring, disse mennesker får, er blot den, at benyttelsen skønnes at være forbundet med sundhedsfare eller brandfare.

I det første halvår af 1988 indhentede Boligministeriet besvarelser fra de større byer i landet om antallet af kondemnerede lejligheder fordelt efter ejerforhold, dvs. udlejnings-, andels- og ejerboliger. Denne undersøgelse mandede ud i, at man ikke kunne få et nøjagtigt billede af dette problem, hvorfor man fra ministeriets side ikke ville gøre mere.

CD synes, initiativet er godt, men vi mener, at der må opstilles nogle regler og bestemmelser vedrørende kondemnering af andels- og ejerlejligheder. Lad mig blot nævne nogle punkter:

For at man kan få erstatning i forbindelse med kondemnering af sin lejlighed, må det være en betingelse, at man på købstidspunktet ikke på nogen måde blev eller var informeret om, at denne lejlighed senere ville blive kondemneret.

Et andet punkt er, at CD mener, at alt for mange lejligheder bliver kondemneret. Der kunne nævnes mange eksempler på, at en del ikke er sundhedsfarlige eller brandfarlige. Men bare fordi kommunen lægger fortovet lidt højere end ellers, sker der næsten automatisk en kondemnering af visse lejligheder. Det er ganske uretfærdigt.

Som tidligere anført synes CD, at initiativet til beslutningsforslaget er godt, men vi ser gerne, at boligministeren fremsætter et forslag, som tager højde for både det ene og det andet, så vi kan få en sund og fornuftig kondemnering af visse lejligheder.

Centrum-Demokraterne kan langt hen ad vejen medvirke positivt under udvalgsbehandlingen.

Inger Stilling Pedersen (KRF):

Kristeligt Folkepartis boligordfører kan desværre heller ikke være til stede her i dag, men

[Inger Stilling Pedersen]

jeg har fået til opgave at sige, at Kristeligt Folkeparti er positivt over for forslaget.

Vi finder også, det er urimeligt, at nogen kommer i klemme på den måde, og at man beklagende står og ser til. Personlig synes jeg, det er deprimerende gang på gang at læse i aviser og at høre i pressen: Ja, vi retter os kun efter reglerne; vi kan godt se, dette her er en håbløs situation, men desværre . . . Det har de mennesker, der kommer i klemme, altså ikke rigtig noget at bruge til.

Vi vil derfor gerne gå ind i udvalgsbehandlingen og prøve at finde frem til de rigtige forslag, så det bliver muligt at hjælpe de pågældende mennesker på en hensigtsmæssig måde.

Holger K. Nielsen (SF):

Jeg synes, at vi har haft en god diskussion, og selv om der har været indvendinger imod detaljer i forslaget, er vi meget tilfredse med, at et stort flertal i Folketinget – ja, vel nærmest hele Folketinget – er enig i, at vi skal løse problemet. Jeg er også meget tilfreds med, at boligministeren sagde, at man allerede til efteråret vil fremsætte et lovforslag på området.

Jeg vil gerne i forlængelse af min medforlagsstiller fru Kirsten Jacobsens bemærkninger sige, at på trods af de tekniske indvendinger, der måtte være, var der garanteret ikke sket noget, hvis vi ikke havde sat os sammen og lavet dette forslag.

Som fru Kirsten Jacobsen sagde, svarede boligministeren så sent som sidst i januar, at regeringen ikke agter at foretage sig noget. Derfor er det en god dag i dag, for vi har nu fået presset igennem, at regeringen til efteråret tager initiativ til at fremsætte et lovforslag, der kan løse dette problem.

Jeg er fuldstændig enig med en række ordførere om, at der her er tale om en uanstændighed, som man må forsøge at gøre noget ved. Samfundet kan ikke på den ene side erklære, at en bolig kan udstykes til ejerlejlighed, og så på den anden side lidt senere erklære, at den ikke er menneskeværdig at bo i; en sådan dobbeltrolle kan man ikke indtage. Det er en uanstændighed, som desværre allerede har fået og i fremtiden vil få meget væsentlige økonomiske konsekvenser især for unge mennesker, at man kører kondemneringsbestemmelserne igennem på den måde. Denne uretfærdighed og uanstændighed må fjernes ved, at man får gennemført en form for erstatning.

Der har været mange kritiske bemærkninger om forslaget, nogle har været konstruktive, andre mindre konstruktive. Jeg må indrømme, at den mindst konstruktive kritik kom fra fru Lissa Mathiasen, der kom med en række halvsure bemærkninger om, at vi har sat os mellem to stole, at vi ikke havde gjort et seriøst stykke arbejde, og at vi havde udarbejdet en populistisk model – jamen herre jemini dog!

Når man så samtidig hørte fru Lissa Mathiasens egne bud, hvad var så de? Det var en række indvendinger, en række spørgsmål, som hverken fru Lissa Mathiasen eller ti vise kunne svare på. Hvis man skulle tage det som udgangspunkt, ville der jo gå flere år, før vi overhovedet kom i gang med dette. Vi er enige om, at vi skal gøre noget ved dette, så jeg håber, at Socialdemokraterne vil være lidt mere konstruktive under udvalgsarbejdet. Som også fru Kirsten Jacobsen sagde: Vi er da ikke religiøse, hvad angår de tekniske ting. Vi erkender helt klart, at der er tale om teknisk komplicerede forhold. Det er ikke nemt, det her.

Vi har givet et bud på en løsning, men er da naturligvis fuldstændig åbne for andre muligheder. Kan man overbevise os om, at der er andre muligheder, som er teknisk bedre, kan man overbevise os om, at der er dele af vort forslag, der er svære at have med at gøre, og som giver nogle uoverskuelige konsekvenser, jamen så lad os kigge på det i udvalget! Lad os da så i udvalget – ligesom vi gjorde for husejerne før jul – sætte os ned og få lavet et samlet udspil, der løser de tekniske problemer, der måtte være.

Når man hører de forskellige indvendinger og de alternative forslag, så tror jeg nu også, at der vil være problemer ved dem. Jeg tror i det hele taget, at det bliver svært at finde et columbusæg, en totalløsning, som ikke har visse bivirkninger. Men det skal da ikke afholde os fra at gå i gang, og som sagt: Vi er helt åbne over for andre muligheder, der måtte dukke frem under udvalgsarbejdet.

Fru Lissa Mathiasen og også hr. Jørgen Estrup var inde på, at vi i højere grad skulle præcisere kondemneringsbestemmelserne. Jeg vil gerne gøre opmærksom på, at disse er ganske præciserede i byfornyelsesloven i øjeblikket. I § 70 i byfornyelsesloven er der nogle ganske præcise kriterier for, hvornår man kan kondemnere. De kunne måske yderligere præcise-

[Holger K. Nielsen]

res, men hovedproblemet er, at især Københavns Kommune administrerer dem på en måde – ja, man kan undre sig over, at boligretten har givet Københavns Kommune ret, men o.k., det har den gjort – som i hvert fald i henhold til intentionerne ikke er saglige.

Hr. Jørgen Estrup var også inde på det samme, og jeg tror, at mange af os er enige om, at især hvad angår kælderlejligheder, har Københavns Kommune handlet på en måde, som ikke er saglig.

Jeg tror ikke, løsningen er, at vi her i Folketinget skal overtage denne opgave. Det er stadig væk kommunerne, der skal foretage de fornødne skøn, og det gælder også Københavns Kommune, på trods af al deres usaglighed. Vi må så håbe på, at politikerne i Københavns Kommune kan gøre noget ved det. Det, vi kan gøre herinde i Folketinget, er at tage fat på erstatningsproblematikken.

Jeg er helt enig i, at disse lejligheder ikke burde være kondemneret, men når de nu engang er blevet det, så hører det med til almindelig anstændighed, at vi yder de pågældende mennesker, som helt uforskyldt er kommet i klemme, en erstatning. Det er det, dette drejer sig om.

Og som sagt: Jeg er meget tilfreds med, at regeringen på baggrund af det pres, som fru Kirsten Jacobsen og jeg har udøvet gennem dette beslutningsforslag, endelig tager sig sammen og bebuder, at der kommer et lovforslag til efteråret.

Lissa Mathiasen (S):

Uanset hvad hr. Holger K. Nielsen siger, er der altså noget, der tyder på, at præciseringen af § 70 i byfornyelsesloven ikke er god nok. For ellers havde vi vel ikke den diskussion, vi har her.

Jeg forstår i øvrigt ikke, hvorfor hr. Holger K. Nielsen er så sur over, at vi tillod os at komme med et par kritikpunkter. Egentlig burde man være tilfreds med, hvis der er nogle fejl og mangler, at nogen så kommer og siger: Vi mener, der er nogle huller, der er nogle ting, man ikke har overvejet godt nok. Det synes jeg egentlig man hellere burde være taknemlig for, således at vi den dag, dette skal udmøntes i en lovgivning, har sikkerhed for, at tingene også bliver gode nok og korrekte nok.

Jeg er da meget enig i, at såfremt vi ikke havde haft denne debat i salen i dag, var det nok

ikke så klart blevet manifesteret, at der er et flertal, der ønsker, at der skal findes en løsning. Dermed har vi altså også givet det tegn, som jeg mener har været påkrævet, til regeringen, til boligministeren om, at dette problem skal løses.

Jeg er også enig i, at hvor der er grund til det og behov for det, skal vi kondemnere. Det skal der også findes en løsning på. Men det, jeg synes der først og fremmest skal tages i betragtning, er, at vi skal prøve at sige: Hvordan kan vi bedst tilgodese beboernes tarv? Det er det, der er det overordnede for os, det er det mål, Socialdemokratiet vil forfølge, og det er det, vi gerne vil være med til at finde en løsning på hurtigst muligt.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Lilli Gyldenkilde):

Jeg foreslår, at forslaget henvises til Boligudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden:

Anden næstformand (Lilli Gyldenkilde):

Der er ikke mere på dagsordenen.

Medlem af Folketinget *Ellefsen* (Fær.) har meddelt mig, at han ikke vil kunne give møde i Tinget i mindst 7 dage, hvorfor han anmoder om orlov, jf. Folketingets forretningsordens § 42, stk. 3, litra b, fra og med den 20. marts samt om, at stedfortræderen må blive indkaldt.

Medlem af Folketinget *Ellemann-Jensen* (V) har meddelt mig, at han på grund af udsendelse i offentligt hverv ikke regelmæssigt vil kunne give møde i Tinget, hvorfor han anmoder om orlov fra og med den 22. marts samt om, at stedfortræderen må blive indkaldt.

Medlem af Folketinget *Ahlmann-Ohlson* (KF) har meddelt mig, at han på grund af midlertidig udsendelse i offentligt hverv ikke vil

[Anden næstformand]

kunne give møde i Tinget i mindst 7 dage, hvorfor han anmoder om orlov fra og med den 22. marts 1990 samt om, at stedfortræderen må blive indkaldt.

Fra medlemmer af Folketinget *Nør Christensen* (CD) og *Erhard Jakobsen* (CD), der har orlov, har jeg modtaget meddelelse om, at de fra og med den 20. marts atter kan give møde i Tinget.

Stedfortrædernes, *Søren Bastholms* og *Addi Andersens*, hverv som midlertidige medlemmer af Folketinget ophører herefter fra nævnte dato at regne.

Medlemmer af Folketinget *Lilli Gyldenkilde* (SF), *Agerschou* (SF), *Gade* (SF), *Leif Hermann* (SF), *Birgitte Husmark* (SF), *Hanne Thanning Jacobsen* (SF) og *Ebba Strange* (SF) har meddelt mig, at de til finansministeren og arbejdsministeren ønsker at stille følgende:

Forespørgsel.

»Hvad agter finansministeren og arbejdsministeren at foretage sig for at sikre kvinder reel ligeløn, og hvad agter arbejdsministeren at gøre ved det faktum, at kvinderne stadig bærer den største del af ledigheden?«

(Forespørgsel nr. F 24).

Folketingets næste møde afholdes tirsdag den 20. marts 1990 kl. 13.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den i salen opslåede dagsorden.

Angående Folketingets arbejde de følgende dage i den pågældende uge skal jeg henvise til den omdelte ugeplan.

Mødet hævet kl. 12.11
